

صاحبی ، مدیری ، محرری :

آبونه بدلی :

سنه لکي ۱۰۰ غروش

آلتي آيلني ۵۰ »

اوج آيلني ۲۵ »

مخبر

۱۳۳۸

اداره خانه سی :
شهزاده باشندہ (تعالیٰ اسلام)
جمعیتی مرکز عمومی
مرکز توزینی :
باب عالی جاده سنگہ (اتحاد)
تجارت (کتب خانہ سی)
اسلامک نفعنہ خادم مقالات
مع الشکر قبول و درج اولو نور

کان یازیدن شایان قبول کورولنار تاریخ
صیراسیلہ درج اولو نور .

دینی ، علمی ، ادبی ، اجتماعی و شمیدیک شہری
جموعہ اسلامیدور

یازانک شخصی دکل : یازنک اہمیتی
نظر دفتہ آیلنیر .

عدد : ۹

۱۳۳۹ رجبہ مخصوص نسخہ

فی ۷ بوجوق غروش

منبرہات :

مخبر دینی : ابتاہ - حاجی نجیب . ایکنجی جواب ، تائیل و تصاویر - اسکیللی محمد عاطف . مناظرہ استادان مناسبتاہ -
ارمناکلی صفوت .
مخبر تاریخی : رجب الفرد - طاہر المولوی . خاندان علم و معرفت - محمد عزت و محمد عارف .
مخبر ادبی : قطعہ معراجیہ - سعود المولوی . نعت شریف - احمد شعی . نیازم - سعود المولوی . ایران ادبیاتی - دارالفنون
مدرسارندن فرید .
مخبر انتقادی : (اکثر) و (بعض) کلہ لری حقندہ .
علاوہ : ہند ماصالیری

محل تاریخی:

رجب الفرد

ایچنده بولوندیغیز مبارک آیک اسمی اولان رجب ،
 اساساً «برسنه دن بلیکلیوب قورققی... و اوتانق... و برکیسه دن
 هیبتنوب یعنی کوزینه پک بیوک و مهیب کوروغملکه آکا تعظیم
 و تجلیل ایلک معناسنه در . و رجب ، اشهر اثنی عشردن شهر
 معروف اسمیدرکه معنای مزبور دن مأخوذ در . زیرا جاهلیتده
 آکا پک تعظیم ایدرلردی - قاموس ترجمه سی »
 ینه عین ماده دن مشتق اولان (رجب) ایسه
 «رجب آینده قربان کسمک معناسنه درکه جاهلیتده شهر
 مزبورده اصناملریچون ذبح قراین ایدرلر ایدی . - کذا »
 حقیقه رجب ؛ مشرکین عربک مقدس برآیی ایدی .
 بالخاصه (مضر) قبیله سی و اوکا تبعاً قبائل سائرده دن
 رجبده اوروج طوتانلر بولوندیغی کبی بونک عشر اولی
 ایچنده بوتلرک معبدلریغی زیارتده کیدرلر ، بوتلر نامنه قربان
 کسرلر ، بویولده کسیلن قربانه دهه (عتر) و (عتیره)
 دیرلردی .

قاموس مترجمی دینورکه «العتر : عینک کسرله ...
 کافرلر پرستش ایتدکاری بته دینور . صم معناسنه و مطلقاً
 ذبح اوله جق حیوانه دینور و شول قیونه دینورکه جاهلیتده
 مشرکون عرب پرستش ایلدکاری اصنام ایچون قربان ایدرلر
 ایدی . شارح ، رجه تخصیص ایشدر .. العتیره : سفینه
 وزنده بودخی اهل جاهلیتک اصناملریچون ذبح ایلدکاری قیونه
 دینور »

(مُزینَه) قبیله سنک (نهم) اسمنده کی پوتنک سادنی ،
 یعنی قیمی بولونان (عبدالله بن مغفل) حضرتلری ؛
 عتیره اولق اوزره معهود پوته قربان کسه جکی صیراده
 عقلی باشه کلوب پوتی قیرمش و حضور پیغمبری یه دخالتله
 مسلمان اولارق :

ذهبت الی نهم لاذیح غنده عتیره نسک کالذی کنت افعل
 فقلت لنفسی حین راجعت حزمها اهذا آله ابکم لیس یعقل
 آیت فدینی الیوم دین محمد آله السماء الماحد المتفضل
 بیتلرنی سوبله مشدی که «نهمک یانه کیتدم . هر
 وقتکی کبی اوکا قربان کسه جکدم . فقط عقم باشمه کلدی .

«کرهآ» تعیری طوغری ایسه بشردن تعدد زوجاتی
 منع لزومی، حریت بشره شو تجاوزی «کرهآ» یامیشدر .
 یوقسه بشره تعدد زوجات مساعده سی دکل .

فی الواقع بشرک حریتته هر هانکی ممنوعیت بر تجاوز
 و بشری حریتدن بر نوع تحریم ایسه ده شو مدطام
 قادینلره نه کنیدیلرینک ده ارککلر کبی حریت مطلقه
 ایچنده یاشامه لری تعدد ازواجه جواز بولملری ، نه ده
 ارککلرک ده کنیدیلری کبی بر زوجیه منحصر قالمملری
 ادعاسنه مساع ویرمز ظنندیم . چونکه قادینلرک قادین
 یارادلمسی تعدد ازواج مساعده سنه مانع اولدینی کبی
 کنیدیلرینک خلقتلری اعتبارله تعدد ازواجدن ممنوع
 اولملری ارککلرک ده اومساعده و اوحریتدن ممنوع اولملری
 ایجاب ائمه جکفی ظن ایدرم که مناقشه یی ایجاب ایدر بر
 مسئله دکلدر .

مع هذا بویاده اسلامک قادینلره بخش ایتدیکی بر
 حق - حین عقدده قادینلرک زوجی بعض قیود ایله تقید
 اید بیلیمک حق - ارککلری ده کنیدی محرومیتلرینه
 اشتراک ایتدیرمک جهتدن قادینلرک عزت نفسی، حقوقی
 محافظه خصوصنده مسامحه کوسترمدیکی و آنجق بو
 خصوصده بشری حریتدن تحریم صورتیه دکل، عقل
 و ذکاسیله حاله مناسب اولان جهتی دوشونه بیلملری
 ایچون مساعده شکلنده تجلی ایتمشدر .

بویله بر طاقم مساعده لر ایچنده عقل و ذکاسندن
 استفاده یولنی دوشونمیه رک هر حالده قیود تحریمی کنیدینه،
 حاله دهها مناسب بوله جق بر صاحب اجتهادک وارلغنه
 امکان ویره مدیکم کبی حرم، و حراولدیغ ایچون - مقتدر
 اولسه م - بویله بر مجتهده اجتهاد قبولرینی صیم صیقی قاپادیرم
 هنریم باقی احترام .

ارمناکلی
 صفوت

کندی کندیم بویله دیلسز وعقلسز معبود اولورمی ؟ دیدم . صوکر ا قلوب حضور پیغمبری به کلدیم . آرتیق بوکونکی دینم؛ دین محمدیدر . خالق السماء وما جندوا العطا اولان ذات اجل واعداده معبودمدر ، مألندهدر .

بخاری شریفک جزء خامسینده ابوهریره دن مروی اولمق اوزره مذکور بولونان (لافرع ولاعتیرة) یعنی « مسلمانلقد فرعده یوقدر ، عتیرهده » حدیث شریفیله یو عادت جاهلیه الفا ایدیلدی .

الفرع : فتحینله ناههک ، یاخود قیونک وکینک اک اول طوغوردینی یاوریننه دینور . جاهلیته آتی صنلرینه قربان ایدرلر ایدی . ومنه الحدیث (لافرع ولاعتیرة) وبعضلر عتیرهده جاهلیه دن برینک دوه سی یوز مهاره بالغ اولدقده برکنج واعلی دوه سنی صننه قربان ایدردی . فرغ دیدکلری اول قربان ایلدکلری دوه در . مقدما اهل اسلام دخی اول منوال اوزره برینی ذبح ایدر اولوب بعده نسخ ونهی صادر اولقله فراغت ایلدیلر - قاموس ترجمه سی »

معلومدرکه : عرب جاهلیه ؛ رجب ، ذی القعدة ، ذی الحجه ، محرم آییلری (اشهر حرم) نامیلله مقدس طوتار واونلرک ظرفنده جدال و قتالی فلهق وفجور صایاردی . بو شهوز محرمة دن تک بولونان رجه (فرد) متوالی اولان دیگر اوچ آیه (سرد) صفی ویریلدیکی کهی رجب آیی - مکرم الاثمه وزینده - (منصل الاسنه) (أصب) و (أصم) وصفلرینی ده آیلردی . چونکه رجبک خلولی ؛ مزراقلرک تمرتی چقاریر وألده کی سلاحلری دوکر ، یعنی براقدیریردی . کذا رجب اینک قولاقلری صاگیر عد ایدیلشدی . زیرا ایچنده استمداد واستغاثه یی موجب برحرکت وقوعی ممنوع ایدی .

اشهر حرمده حرب ایتمهک ممنوعیتی ؛ ابراهیم واسماعیل علیهما السلام دورندن بری جاری اولوب هم اهل مکهک تأمین معیشتی ، هم ده حجاج وزوار وارد . نک سلامتی حکمته مبتنی ایدی . ذی القعدة ، ذی الحجه ومحرم آییلرنده قتال اولامایه چینی ایچین بلاد عربک اک اوزاقلرندن بیله حاجیلر سالما کلیرلر وبعد الحج آمنأ دوزلردی . رجب

آیندهده قتال ممنوع بولوندیغندن (عمره) [۱] یا یحق ایسته یلر ؛ ارکان عمره یی سلامتله ایفا وعودت ایدرلردی . اشهر حرمک حرمتی ؛ بدایت اسلامدهده مرعی ومعتبر ایدی . حتی رجب ایچنده دشمنله چاریشان وایلک دفعه اولمق اوزره غنیمت آلان (عبدالله بن جحش) ایله قهرمان آرقه داشلری ؛ طرف نبویدن « بن سزه شهر حرام داخلنده حرب ایدیکز دیمه مشدیم » عتابنه اوغیرادی . لکن بونک اوزره زینه سورء بقرده کی (یسألونک عن الشهر الحرام قتال فيه قتال فيه کیر وصد عن سبیل الله وکفر به والمسجد الحرام واخراج اهله منه اکبر عندالله والقتة اکبر من القتل ..) یعنی « حیدیم ! سکا شهر حرامده مقاتله ایدیلوب ایدیله یه جکندن سنوال ایدیورلر . دی که : شهر حرامده مقاتله بویوک برشیدر . ارباب استعدادی اسلامدن منع ایتمک ، اللهه کافروزیارت مسجده حرامه مانع اولمق ، مکه اهالیسنندن بولونان مسلمانلری مملکتلرندن چقارمق ایسه عنداللهیده شهر حرامده کی مقاتله دن بویوکدر . اللهه شرک قوشمقده قتلدن اشدوا کبردر ، مألنده کی آیتلر نازل اولدی . داها صوکراده تجاوزه معروض قالان مسلمانلرک هر زمان ومکانده مدافعهده بولونمالرینه مساعدده بویورولدی .

[ان شاء الله (عبدالله بن جحش) عنوانیله یازاجم بر مقالهده بوکا دائر داها زیاده تفصیلات ویره جکم]

رجبک بین المسلمین دیگر برجهتدن ده حرمتی وارددرکه داخلنده - اعتبار عمومی به کوره - جوهر محمدی ؛ صلب پدردن مشیمه مادهه انتقال ایتش [۲] ومعجزه

[۱] عمره : مع الاحرام طواف ایله سعیدن عبارت بر کوچوک حدرکه آنده عرفاته چیقمق ومزدلفه یه ایتمک ومنابه کلوب جمره یا یحق یوقدر . احرام وطواف وسعیدن عبارت اوچ شیء ایله وجوده کلیر . تراش اولمق ویا صاچندن قیرمق ایله ختام بولور - المختصرات - حاجی ذهنی افندی مرحوم .

[۲] قول مشهوره کوره جناب عبداللهک زفافی ومایه قدسی احمدینک حضرت آمنه یه انتقالی حج موسسینده وقوع بولمشدی . فقط عربلرجه معتاد (نسئ) اصولندن طولای

مدینه منوره اهالیسی؛ رجب ۱۲ نجی کیجهسی
جیل احده کیدر وحضرت حمزه ایله شهدای سائرته
قبرلری زیارت ایدر. ینه مدینه منوره به بو آی طرفنده
و (رجیه) نامیه مکهدن وسائر بلاد عربدن بر جوق
زائر کله رک زیارت سنیه نبویه ایله شادکام اولور [۴]
استانبول وسائر ممالک عثمانیه ده رجب ایله اوئی
تعقیب ایله بن شعبان ورمضان آیلرینه (اوج آیلر) عنوان
تعظیمی ویریلیر، حتی بعض اطفال؛ او شهر مبارکه
اسامیه سیله تسمیه ایدیلیر.

رجب پاشا، شیخ شعبان ولی، رمضان اوغوللری
کی اسملر؛ مسلمان تورکلرک بو آیلره اولان فرط
تعظیمی کوسته ریر.

بلکه حالا واردر؛ یاقین زمانلره قدر ارباب صلاح؛
رجب کیرنجه اوروج طومایه باشلایوب حلول شواله
قدر صائم بولونوردی.

رمضانک مژده جیسی عد اولونان بو آی ابتداسنده
طلبة علومک جامع درسی کسلیردی. ملالر؛ روم ایلی
وآناتولی قراسنه کیده رک وعظ ونصیحتده بولونور،
کویلیلر طرفندن ده اونلره نقدآ وذخیره یاردم اولونور.
دی که بین الطلاب بو سفرلره (جره کیتمک) ده نیلیر
و (ارزاق مقدره) طویلامایه (جر) تعبیر ایدیلردی.
طویلانیلان نقود و ارزاق ایسه طلبه نک تحصیله عودتی
اٹاسنده سرمایه اقواتی اولوردی. چونکه: عمارتلردن
آنحاق فودلا ایله چوربا، برده پنجه شنه کونلری پلاو،

[۴] علیه الصلاة والسلام افندی عز حضرتلری زیارت
ایچین رجبده کان زواره بلده طاهره اهالیسی (رجیه) دیرلر
وچین ایله کلدکاری ایچین (رکاب) تعبیر ایدرلر.

رجیه نک ۲۳ رجبده مدینه به کیرمه سی معتاد اولدیفندن
مدینه لیلر اوکون خارج بلده به چیقوب سانجاقلریله طاقیم
کلن زیارتجیلری قارشیلارلر. زائرلر؛ درت کون مدینه ده
اقامت، ۲۶ رجبده حرم شریف نبوی داخلنده معراجیه قرائت،
لیله معراجده آچیق بولونان حرم شریفده صباحه قدر عبادت
ایله دکن صوکر ۲۷ رجبده یوردلرینه متوجها یوله چیقارلر.

جليله اسرا؛ ینه بوشهر محترم طرفنده وقوعه کلشدر
بو مناسبتله اهل اسلام؛ رجبک ایلمک جمعه کیجه سیله
یکرمی یدنجی لیله مبارکه سنی (قنیل کیجه سی) دیبه
تسعید ایدر [۳]

اوسنه کی حج؛ ذی الحجه ده دکل، جادی الآخره ده اجرا
اولونمشدی. علیه الصلاة والسلام افندی عزک ۱۲ ربیع الاولده
وٹام ۹ آیلق تولد ایتش اولماسنه بناء لیله رغبک رجب
ایچنده دکل؛ جادی الآخره طرفنده اولماسی لازم کلیور.
دیگر طرفدن لیله رغبک عطایای کثیره السیه نک [چونکه:
رغب؛ جوق ویرکی دیمکدر] زمان ظهوری اولدیفندن طولانی
او عنوانی آلمش بولوندیغه دائر روایتلرده واردر.

حاجی ذهنی افندی مرحوم (کتاب الصلاة) نده دیرکه
«او کیجه نک لیله رغب اولمسی حقنده افواه عوامده دائر
وسائر اولان موزکه سید الکائنات علیه ازک الصلات افندی
حضرتلرینک صلب پدردن رحم نک مادره اوکیجه نزول بیورمش
اوللیردر، عقلاً و نقلی اصلدر. اربعین (نووی) نک حدیث
خامسی شرح نک اوآخرنده (شیخ اسماعیل حتی) قدس سره
دیمشدرکه: اول کیجه ده خصوص اوزره تجلی افعال واقع
اولوب جناب صاحب نبوت صلی الله تعالی علیه وسلم غرقه نور
افعال اولقله شکرأ لله تعالی اون ایکی رکعت صلات رغب
قلمشدر.

رغب: ضعی و تهجد نمازلری کی نوافلدر. واول کیجه به
لیله الرغب دمک لساق ملائکه دن صادر اولشدر. تنکیم (امام
نسفی) نک (یاقوته) نام کتابنده مصرحدر.

[۳] معجزه معراجی حاکی اولق اوزره عثمانلی شاعرلری
طرفندن بر جوق منظومه لری یازیلشدر. بوبلرک اک مشهوری
- غاظه مولویخانیه سی شیخی اولوب ۱۱۴۲ تاریخنده ارتحال
ایله بن- (نای عثمان دده) نک تنظیم ایله دیکی وغایت ماهرانه
بسته له دیکی معراجیه در.

اول الله آدینی یاد ایلر دیل دیل اولمش قلبی آباد ایلر
یتیه باشلایان بو منظومه؛ استانبولده غاظه ویک قانی مولویخانیه لریله
سنبل افندی خانقاهنده وانسکدارده حضرت هدای درگاهنده
مراسم مخصوصه ایله اوقونور. اثنای قرائتده حضار وزواره
شکر، شربت وسوت توزیع اولونور.

منظومه نک هر فصلی ایکی؛ معراجیه خوان طرفندن نک
آهنک اولارق انشاد و عریبتک ختام نعماننده کرسی نک آلتنده کی
ذاکرلر طرفندن (صلوا علیه) وسائر؛ مقام مخصوصیله تکرار
ایدیلیر. واسفاکه منظومه نک هر فصلنه عائد نعمات؛ مضبوط
دکلمدر. بسته سی محافظه ایدیلش اولان برقچ فصلدر.

مکه مکرمه ده امارت خاندانی . بو خاندانك اكثرى فضائل بی نهایت و آثار عیدیه ایله اشتهار ایتشلردر حتی (زنجیری) نك مشهور عالم اولان (کشف) نام تفسیری بو خاندان نامنه تألیف ایتسی علو کبیرینه دالدر .
صنعا ده شوکانی زاده لر . فقه و حدیثه دائر سکز جلددن عبارت (نیل الاوطار) بونلر کدر .

صعده زیدیلرک خاندانی . مذهب صاحبی امام هادی بونلردندر .

آل بیت مذهبندن بریمی امام جعفر ، دیگرى بو امام هادی مذهبدر .

سپته ده بنو العجوز خاندانی . بو خاندانن هر برى امام غزالی درجه سنده درت یوزدن فضله عالم یتیشدیر مشدر .
افرادى امام مالك مذهبنده بر چوق آثار وجوده کتیر مشدر .
شفاء شریف صاحبی قاضی عیاض بونلرک شاگردى و یتیشدیرمه سیدر .

امهات کتب اسلامیه دن ۱۶ جزء (مدونه) شرحك شارحلى ده بو خانداندر .

قرطبه ده بنو یحیی بن یحیی خاندانی . اصول فقه مالکی بی جامع اولان (موطاء) ک طوغری رواقی بونلر کدر .
بنو دینار خاندانی . بو خاندان افرادینک هپسی بنو عبدالحکم درجه سنده در . اوچ یوز سندن زیاده دوام ایتشدر .

بنو لبابه خاندانی . فقه و صک علملرنده اشتهار ایتشلردر .

بنو عتاب خاندانی . کبار فقها دندر لر .

بنو فطیس خاندانی . (فطیس بورونی آراجق باصیق و یاصی بورون معناسه در)

بنو عبد البر . حفاظ سبعه دن حافظ ابو عمر بونلردندر .
عالم اسلامده الک کوزل واک نفیس اثر یازمش اولان بو خانداندر . مشهور لیزون قاضی ده بو خاندانه منسوبدر .
اثرلری بوتون علماجه مقبولدر .

زرده ویریلردی . بونلر ایسه شهسز کنج بر آدمک اعاشه سنه کافی دکلدی .

مدارس تشکیلات جدیده سنی بکفه یوبده شکل قدیمه ارجاع ایتک ایسته ینلر ؛ هیچ اولمازسه طلبه نك اوزمانکی ایله شیمدیکی معیشتی در خاطر بویورسه لر انصافه کلمه لری و ادعالردن طولای ندامت کوسترمه لری قابل اولماز صانیرم .

صوک زمانلره قدر شعبانک اون بشنچی کونی یاپیلان (صره هایون آلائی) ده مقدما بو آیک اون ایکسنده اجرا اولونوردی .

طاهر المولوی

خاندان علم و معرفت

- مابعد -

اسفراین ده اسفراینی زاده لر . استاذ ابو اسحق اسفراینی رکن الدین بو خاندانه منسوبدر . (وفاتی ۴۱۸) .
مشهور عصام - که جامی تحشیسی و اطول صاحبدر - بو خانداندر . الیوم منقرضدر . اسفراینی ، ابوبکر باقلانی درجه سنده بر عالمدر . بونک حقه ده :
مثل بغداد فی البلاد کمثل الاستاذ فی العباد دینلمشدر .

بلخ ده امام ترمذی خاندانی . مشهور کتب سته دن محیح ترمذی صاحبی بو خاندانه منسوبدر . هرات ده انصاری زاده لر . (منازل السائرین) صاحبی شیخ الاسلام هروی بو خانداندر . شیراز ده قشیری زاده لر . (قشیری) رساله سی بونلر کدر .

سلمی زاده لر . هرب قبائلندن (بنی سلیم) دندر لر .
الیوم آفریقاده ، مصرده ، سودانده منتشردر لر .

مطلع انوار اسلامیت اولان مدینه ده باعلوی خاندانی .
غراشت شریفه وکیلدر لر . سید حافی افندی بونلردندر .